1. ספר דברים פ' טז

יח שֹׁפְטִים וְשֹׁטְרִים תִּתֶּן־לְךָ בְּכָל־
שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר יהוה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ לִשְׁבָטֶיךָ וְשָׁפְטוּ אֶת־הָעָם
יט מִשְׁפַּט־צֶדֶק: לֹא־תַטֶּה מִשְׁפָּט לֹא תַכִּיר פָּנִים וְלֹא־תִקַּח
כ שֹׁחַד כִּי הַשֹּׁחַד יְעַוֵּר עֵינֵי חֲכָמִים וִיסַלֵּף דִּבְרֵי צַדִּיקִם: צֶדֶק
צֶדֶק תִּרְדֹּף לְמַעַן תִּחְיֶה וְיָרַשְׁתָּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יהוה אֱלֹהֶיךָ
כא נֹתֵן לָךְ: לֹא־תִטַּע לְךָ אֲשֵׁרָה כָּל־עֵץ אֵצֶל
כב מִזְבַּח יהוה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה־לָּךְ: וְלֹא־תָקִים לְךָ מַצֵּבָה
יז א אֲשֶׁר שָׂנֵא יהוה אֱלֹהֶיךָ: פרק יז לֹא־תִזְבַּח לַיהוה
אֱלֹהֶיךָ שׁוֹר וָשֶׂה אֲשֶׁר יִהְיֶה בוֹ מוּם כֹּל דָּבָר רָע כִּי תוֹעֲבַת
ב יהוה אֱלֹהֶיךָ הוּא: כִּי־יִמָּצֵא בְקִרְבְּךָ בְּאַחַד
שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר־יהוה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ אִישׁ אוֹ־אִשָּׁה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה
ג אֶת־הָרַע בְּעֵינֵי יהוה־אֱלֹהֶיךָ לַעֲבֹר בְּרִיתוֹ: וַיֵּלֶךְ וַיַּעֲבֹד אֱלֹהִים
אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחוּ לָהֶם וְלַשֶּׁמֶשׁ ׀ אוֹ לַיָּרֵחַ אוֹ לְכָל־צְבָא הַשָּׁמַיִם
ד אֲשֶׁר לֹא־צִוִּיתִי: וְהֻגַּד־לְךָ וְשָׁמָעְתָּ וְדָרַשְׁתָּ הֵיטֵב וְהִנֵּה אֱמֶת
ה נָכוֹן הַדָּבָר נֶעֶשְׂתָה הַתּוֹעֵבָה הַזֹּאת בְּיִשְׂרָאֵל: וְהוֹצֵאתָ אֶת־
הָאִישׁ הַהוּא אוֹ אֶת־הָאִשָּׁה הַהִוא אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת־הַדָּבָר הָרָע
הַזֶּה אֶל־שְׁעָרֶיךָ אֶת־הָאִישׁ אוֹ אֶת־הָאִשָּׁה וּסְקַלְתָּם בָּאֲבָנִים
ו וָמֵתוּ: עַל־פִּי ׀ שְׁנַיִם עֵדִים אוֹ שְׁלֹשָׁה עֵדִים יוּמַת הַמֵּת לֹא יוּמַת
ז עַל־פִּי עֵד אֶחָד: יַד הָעֵדִים תִּהְיֶה־בּוֹ בָרִאשֹׁנָה לַהֲמִיתוֹ וְיַד כָּל־
הָעָם בָּאַחֲרֹנָה וּבִעַרְתָּ הָרָע מִקִּרְבֶּךָ:
ח כִּי יִפָּלֵא מִמְּךָ דָבָר לַמִּשְׁפָּט בֵּין־דָּם ׀ לְדָם בֵּין־דִּין לְדִין וּבֵין
נֶגַע לָנֶגַע דִּבְרֵי רִיבֹת בִּשְׁעָרֶיךָ וְקַמְתָּ וְעָלִיתָ אֶל־הַמָּקוֹם
ט אֲשֶׁר יִבְחַר יהוה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ: וּבָאתָ אֶל־הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם וְאֶל־
הַשֹּׁפֵט אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּיָּמִים הָהֵם וְדָרַשְׁתָּ וְהִגִּידוּ לְךָ אֵת דְּבַר
י הַמִּשְׁפָּט: וְעָשִׂיתָ עַל־פִּי הַדָּבָר אֲשֶׁר יַגִּידוּ לְךָ מִן־הַמָּקוֹם
הַהוּא אֲשֶׁר יִבְחַר יהוה וְשָׁמַרְתָּ לַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר יוֹרוּךָ:
יא עַל־פִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר יוֹרוּךָ וְעַל־הַמִּשְׁפָּט אֲשֶׁר־יֹאמְרוּ לְךָ
תַּעֲשֶׂה לֹא תָסוּר מִן־הַדָּבָר אֲשֶׁר־יַגִּידוּ לְךָ יָמִין וּשְׂמֹאל:
יב וְהָאִישׁ אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה בְזָדוֹן לְבִלְתִּי שְׁמֹעַ אֶל־הַכֹּהֵן הָעֹמֵד
לְשָׁרֶת שָׁם אֶת־יהוה אֱלֹהֶיךָ אוֹ אֶל־הַשֹּׁפֵט וּמֵת הָאִישׁ הַהוּא
יג וּבִעַרְתָּ הָרָע מִיִּשְׂרָאֵל: וְכָל־הָעָם יִשְׁמְעוּ וְיִרָאוּ וְלֹא יְזִידוּן
יד עוֹד: כִּי־תָבֹא אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יהוה אֱלֹהֶיךָ
נֹתֵן לָךְ וִירִשְׁתָּהּ וְיָשַׁבְתָּה בָּהּ וְאָמַרְתָּ אָשִׂימָה עָלַי מֶלֶךְ כְּכָל־
טו הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבֹתָי: שׂוֹם תָּשִׂים עָלֶיךָ מֶלֶךְ אֲשֶׁר יִבְחַר יהוה
אֱלֹהֶיךָ בּוֹ מִקֶּרֶב אַחֶיךָ תָּשִׂים עָלֶיךָ מֶלֶךְ לֹא תוּכַל לָתֵת
טז עָלֶיךָ אִישׁ נָכְרִי אֲשֶׁר לֹא־אָחִיךָ הוּא: רַק לֹא־יַרְבֶּה־לּוֹ סוּסִים
וְלֹא־יָשִׁיב אֶת־הָעָם מִצְרַיְמָה לְמַעַן הַרְבּוֹת סוּס וַיהוה אָמַר
יז לָכֶם לֹא תֹסִפוּן לָשׁוּב בַּדֶּרֶךְ הַזֶּה עוֹד: וְלֹא יַרְבֶּה־לּוֹ נָשִׁים
יח וְלֹא יָסוּר לְבָבוֹ וְכֶסֶף וְזָהָב לֹא יַרְבֶּה־לּוֹ מְאֹד: וְהָיָה כְשִׁבְתּוֹ
עַל כִּסֵּא מַמְלַכְתּוֹ וְכָתַב לוֹ אֶת־מִשְׁנֵה הַתּוֹרָה הַזֹּאת עַל־
יט סֵפֶר מִלִּפְנֵי הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם: וְהָיְתָה עִמּוֹ וְקָרָא בוֹ כָּל־יְמֵי
חַיָּיו לְמַעַן יִלְמַד לְיִרְאָה אֶת־יהוה אֱלֹהָיו לִשְׁמֹר אֶת־כָּל־דִּבְרֵי
כ הַתּוֹרָה הַזֹּאת וְאֶת־הַחֻקִּים הָאֵלֶּה לַעֲשֹׂתָם: לְבִלְתִּי רוּם־לְבָבוֹ
מֵאֶחָיו וּלְבִלְתִּי סוּר מִן־הַמִּצְוָה יָמִין וּשְׂמֹאול לְמַעַן יַאֲרִיךְ
יָמִים עַל־מַמְלַכְתּוֹ הוּא וּבָנָיו בְּקֶרֶב יִשְׂרָאֵל:

ספר דברים יח

יג תָּמִים תִּהְיֶה עִם
יד יהוה אֱלֹהֶיךָ: כִּי ׀ הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אַתָּה יוֹרֵשׁ אוֹתָם אֶל־
מְעֹנְנִים וְאֶל־קֹסְמִים יִשְׁמָעוּ וְאַתָּה לֹא כֵן נָתַן לְךָ יהוה אֱלֹהֶיךָ:
טו נָבִיא מִקִּרְבְּךָ מֵאַחֶיךָ כָּמֹנִי יָקִים לְךָ יהוה אֱלֹהֶיךָ אֵלָיו תִּשְׁמָעוּן:

2. ספר שופטים פרק ו'

וַיָּבֹא מַלְאַךְ יהוה
יא וַיֵּשֶׁב תַּחַת הָאֵלָה אֲשֶׁר בְּעָפְרָה אֲשֶׁר לְיוֹאָשׁ אֲבִי הָעֶזְרִי
יב וְגִדְעוֹן בְּנוֹ חֹבֵט חִטִּים בַּגַּת לְהָנִיס מִפְּנֵי מִדְיָן: וַיֵּרָא אֵלָיו
יג מַלְאַךְ יהוה וַיֹּאמֶר אֵלָיו יהוה עִמְּךָ גִּבּוֹר הֶחָיִל: וַיֹּאמֶר אֵלָיו
גִּדְעוֹן בִּי אֲדֹנִי וְיֵשׁ יהוה עִמָּנוּ וְלָמָּה מְצָאַתְנוּ כָּל־זֹאת וְאַיֵּה
כָל־נִפְלְאֹתָיו אֲשֶׁר סִפְּרוּ־לָנוּ אֲבוֹתֵינוּ לֵאמֹר הֲלֹא מִמִּצְרַיִם
יד הֶעֱלָנוּ יהוה וְעַתָּה נְטָשָׁנוּ יהוה וַיִּתְּנֵנוּ בְּכַף־מִדְיָן: וַיִּפֶן אֵלָיו
יהוה וַיֹּאמֶר לֵךְ בְּכֹחֲךָ זֶה וְהוֹשַׁעְתָּ אֶת־יִשְׂרָאֵל מִכַּף מִדְיָן
טו הֲלֹא שְׁלַחְתִּיךָ: וַיֹּאמֶר אֵלָיו בִּי אֲדֹנָי בַּמָּה אוֹשִׁיעַ אֶת־
יִשְׂרָאֵל הִנֵּה אַלְפִּי הַדַּל בִּמְנַשֶּׁה וְאָנֹכִי הַצָּעִיר בְּבֵית אָבִי:
טז וַיֹּאמֶר אֵלָיו יהוה כִּי אֶהְיֶה עִמָּךְ וְהִכִּיתָ אֶת־מִדְיָן כְּאִישׁ
אֶחָד:

ישעי' נב

א עוּרִי עוּרִי לִבְשִׁי עֻזֵּךְ צִיּוֹן לִבְשִׁי ׀ בִּגְדֵי
תִפְאַרְתֵּךְ יְרוּשָׁלִַם עִיר הַקֹּדֶשׁ כִּי לֹא יוֹסִיף יָבֹא־בָךְ עוֹד עָרֵל
ב וְטָמֵא: הִתְנַעֲרִי מֵעָפָר קוּמִי שְּׁבִי יְרוּשָׁלִָם הִתְפַּתְּחוּ* מוֹסְרֵי
ג צַוָּארֵךְ שְׁבִיָּה בַּת־צִיּוֹן: כִּי־כֹה אָמַר יהוה חִנָּם
ד נִמְכַּרְתֶּם וְלֹא בְכֶסֶף תִּגָּאֵלוּ: כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי
יהוה מִצְרַיִם יָרַד־עַמִּי בָרִאשֹׁנָה לָגוּר שָׁם וְאַשּׁוּר בְּאֶפֶס
ה עֲשָׁקוֹ: וְעַתָּה מַה־לִּי־פֹה נְאֻם־יהוה כִּי־לֻקַּח עַמִּי חִנָּם מֹשְׁלָו
ו יְהֵילִילוּ נְאֻם־יהוה וְתָמִיד כָּל־הַיּוֹם שְׁמִי מִנֹּאָץ: לָכֵן
יֵדַע עַמִּי שְׁמִי לָכֵן בַּיּוֹם הַהוּא כִּי־אֲנִי־הוּא הַמְדַבֵּר
ז הִנֵּנִי: מַה־נָּאווּ עַל־הֶהָרִים רַגְלֵי מְבַשֵּׂר מַשְׁמִיעַ
שָׁלוֹם מְבַשֵּׂר טוֹב מַשְׁמִיעַ יְשׁוּעָה אֹמֵר לְצִיּוֹן מָלַךְ אֱלֹהָיִךְ:
ח קוֹל צֹפַיִךְ נָשְׂאוּ קוֹל יַחְדָּו יְרַנֵּנוּ כִּי עַיִן בְּעַיִן יִרְאוּ בְּשׁוּב יהוה
ט צִיּוֹן: פִּצְחוּ רַנְּנוּ יַחְדָּו חָרְבוֹת יְרוּשָׁלִָם כִּי־נִחַם יהוה עַמּוֹ גָּאַל
י יְרוּשָׁלִָם: חָשַׂף יהוה אֶת־זְרוֹעַ קָדְשׁוֹ לְעֵינֵי כָּל־הַגּוֹיִם וְרָאוּ
יא כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ אֵת יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ: סוּרוּ סוּרוּ
צְאוּ מִשָּׁם טָמֵא אַל־תִּגָּעוּ צְאוּ מִתּוֹכָהּ הִבָּרוּ נֹשְׂאֵי כְּלֵי יהוה:
יב כִּי לֹא בְחִפָּזוֹן תֵּצֵאוּ וּבִמְנוּסָה לֹא תֵלֵכוּן כִּי־הֹלֵךְ לִפְנֵיכֶם
יהוה וּמְאַסִּפְכֶם אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל:

* הִתְפַּתְּחִי

[illegible] "[illegible]" [illegible]

3. מדרש תנחומא, פרשת שופטים

.. וְשָׁפְטוּ אֶת הָעָם מִשְׁפַּט־צֶדֶק, שֶׁיְּהִיוּ מַטִּין אֶת הָעָם לְכַף צֶדֶק. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה בְּרַבִּי שָׁלוֹם, שֶׁיְּהִיוּ מַטִּין וּמְלַמְּדִין עֲלֵיהֶם זְכוּת לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא. מִמִּי אַתָּה לָמֵד. מִגִּדְעוֹן בֶּן יוֹאָשׁ, שֶׁבְּזָמִיר הָיוּ יִשְׂרָאֵל בְּצָרָה, וְהָיָה הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מְבַקֵּשׁ אָדָם שֶׁיְּלַמֵּד עֲלֵיהֶם זְכוּת וְלֹא הָיָה מוֹצֵא, שֶׁהָיָה הַדּוֹר דַּל בְּמִצְוֹת וּבְמַעֲשִׂים. כֵּיוָן שֶׁנִּמְצָא זְכוּת בְּגִדְעוֹן, שֶׁלִּמֵּד עֲלֵיהֶם זְכוּת, מִיָּד נִגְלָה עָלָיו הַמַּלְאָךְ, שֶׁנֶּאֱמַר, וַיָּבֹא אֵלָיו מַלְאַךְ ה', וַיֹּאמֶר לוֹ, לֵךְ בְּכֹחֲךָ זֶה (שופטים ו יד), בְּכֹחַ זְכוּת שֶׁלִּמַּדְתָּ עַל בָּנַי. הֱוֵי, וְשָׁפְטוּ אֶת־הָעָם מִשְׁפַּט־צֶדֶק, שֶׁיְּהִיוּ מְלַמְּדִין זְכוּת עַל הַדּוֹר.

• • •

.. וְהַשְּׁלִישִׁית יוֹתֵר בָּהּ, שֶׁאֵין מִתְיַשְּׁבִין בְּאַרְצָם אֶלָּא בִּגְאֻלָּה שְׁלִישִׁית. גְּאֻלָּה רִאשׁוֹנָה, זוֹ גְּאֻלַּת מִצְרַיִם. גְּאֻלָּה שְׁנִיָּה, זוֹ גְּאֻלַּת עֶזְרָא. הַשְּׁלִישִׁית, אֵין לָהּ הֶפְסֵק. אָמַר רַבִּי שִׂמְלַאי, שֵׁשׁ מֵאוֹת וּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִצְוֹת נֶאֶמְרוּ לְמֹשֶׁה בְּסִינַי, בָּא דָּוִד וְהֶעֱמִידָן עַל אַחַת עֶשְׂרֵה, שֶׁנֶּאֱמַר, ה' מִי־יָגוּר בְּאָהֳלֶךָ (תהל' טו א), וְכָל הַמִּזְמוֹר. בָּא יְשַׁעְיָה וְהֶעֱמִידָן עַל שֵׁשׁ, שֶׁנֶּאֱמַר, הֹלֵךְ צְדָקוֹת, וְדֹבֵר מֵישָׁרִים, מֹאֵס בְּבֶצַע מַעֲשַׁקּוֹת, נֹעֵר כַּפָּיו מִתְּמֹךְ בַּשֹּׁחַד, אֹטֵם אָזְנָיו מִשְּׁמֹעַ דָּמִים וְגוֹ' (ישע' לג טו). וּכְתִיב בַּתְרֵהּ, הוּא מְרוֹמִים יִשְׁכֹּן, מְצָדוֹת סְלָעִים מִשְׂגַּבּוֹ, לַחְמוֹ נִתָּן, מֵימָיו נֶאֱמָנִים. בָּא מִיכָה וְהֶעֱמִידָן עַל שָׁלֹשׁ, שֶׁנֶּאֱמַר, הִגִּיד לְךָ אָדָם מַה־טּוֹב וּמָה ה' דּוֹרֵשׁ מִמְּךָ, כִּי אִם־עֲשׂוֹת מִשְׁפָּט, וְאַהֲבַת חֶסֶד, וְהַצְנֵעַ לֶכֶת עִם־אֱלֹהֶיךָ (מיכה ו ח). בָּא עָמוֹס וְהֶעֱמִידָן עַל שְׁתַּיִם, שֶׁנֶּאֱמַר, כִּי כֹה אָמַר ה' לְבֵית יִשְׂרָאֵל דִּרְשׁוּנִי וִחְיוּ (עמוס ה ד). בָּא חֲבַקּוּק וְהֶעֱמִידָן עַל אַחַת, שֶׁנֶּאֱמַר, וְצַדִּיק בֶּאֱמוּנָתוֹ יִחְיֶה (חבקוק ב ד).

4. מס' סוטה פרק ח'

... עַל אוֹיְבֵיכֶם אַתֶּם הוֹלְכִים, שֶׁאִם תִּפְּלוּ בְיָדָם, אֵין מְרַחֲמִין עֲלֵיכֶם. „אַל יֵרַךְ לְבַבְכֶם אַל תִּירְאוּ וְאַל תַּחְפְּזוּ וְגוֹ'" (דברים כ ג). אַל יֵרַךְ לְבַבְכֶם — מִפְּנֵי צַהֲלַת סוּסִים וְצִחְצוּחַ חֲרָבוֹת. אַל תִּירְאוּ — מִפְּנֵי הַגָּפַת תְּרִיסִין וְשִׁפְעַת הַקַּלְגְּסִין. אַל תַּחְפְּזוּ — מִקּוֹל קְרָנוֹת. אַל תַּעַרְצוּ — מִפְּנֵי קוֹל צְוָחוֹת. „כִּי ה' אֱ־לֹהֵיכֶם הַהֹלֵךְ עִמָּכֶם" (שם, ד) — הֵן בָּאִין בְּנִצְחוֹנוֹ שֶׁל בָּשָׂר וָדָם, וְאַתֶּם בָּאִים בְּנִצְחוֹנוֹ שֶׁל מָקוֹם. פְּלִשְׁתִּים בָּאוּ בְּנִצְחוֹנוֹ שֶׁל גָּלְיָת, מֶה הָיָה סוֹפוֹ? לַסּוֹף נָפַל בַּחֶרֶב, וְנָפְלוּ עִמּוֹ. בְּנֵי עַמּוֹן בָּאוּ בְּנִצְחוֹנוֹ שֶׁל שׁוֹבָךְ, מֶה הָיָה סוֹפוֹ? לַסּוֹף נָפַל בַּחֶרֶב, וְנָפְלוּ עִמּוֹ. וְאַתֶּם אִי אַתֶּם כֵּן. „כִּי ה' אֱ־לֹהֵיכֶם הַהֹלֵךְ עִמָּכֶם לְהִלָּחֵם לָכֶם" וגו' — זֶה מַחֲנֵה הָאָרוֹן.

5. סנהדרין כ'

ג) תניא רבי יוסי אומר שלש מצות נצטוו ישראל בכניסתן לארץ להעמיד להם מלך ולהכרית זרעו של עמלק ולבנות להם בית הבחירה ואיני יודע איזה מהן תחילה כשהוא אומר °כי יד על כס יה מלחמה לה' בעמלק הוי אומר °להעמיד להם מלך תחילה ואין כסא אלא מלך שנאמר °וישב שלמה על כסא ה' למלך ועדיין איני יודע אם לבנות להם בית הבחירה תחלה או להכרית זרעו של עמלק תחלה כשהוא אומר °והניח לכם מכל אויביכם וגו' והיה המקום אשר יבחר ה' וגו' הוי אומר להכרית זרעו של עמלק תחלה וכן בדוד הוא אומר °ויהי כי ישב המלך דוד בביתו וה' הניח לו מסביב וכתיב °ויאמר המלך אל נתן הנביא ראה נא אנכי יושב בבית ארזים וגו'

שמות יז / דה"א כט / דברים יב / ש"ב ז

[illegible] סנהדרין צז

תניא ר'
נהוראי אומר דור שבן דוד בא בו *נערים
ילבינו פני זקנים וזקנים יעמדו לפני נערים

ובת קמה באמה וכלה בחמותה ופני הדור כפני כלב ואין הבן מתבייש מאביו תניא ר' נחמיה אומר דור שבן דוד בא בו העזות תרבה והיוקר יעוות והגפן יתן פריו והיין ביוקר ונהפכה כל המלכות למינות ואין תוכחה מסייע ליה לר' יצחק דא"ר יצחק אין בן דוד בא עד שתתהפך כל המלכות למינות אמר רבא מאי קרא °כולו הפך לבן טהור הוא ת"ר °כי ידין ה' עמו [וגו'] כי יראה כי אזלת יד ואפס עצור ועזוב אין בן דוד בא עד שירבו המסורות ד"א עד שיתמעטו התלמידים ד"א עד שתכלה פרוטה מן הכיס ד"א עד שיתייאשו מן הגאולה שנאמר ואפס עצור ועזוב כביכול אין סומך ועוזר לישראל כי הא דר' זירא כי הוה משכח רבנן דמעסקי ביה אמר להו במטותא *בעינא מינייכו לא תרחקוה דתנינא ג' באין בהיסח הדעת אלו הן משיח מציאה ועקרב

6. רש"י דברים יז

(טז) לא ירבה לו סוסים. (סנהדרין כא) אלא כדי מרכבתו שלא ישיב את העם למצרים שהסוסים באים משם כמו שנאמר בשלמה (מלכים א י) ותעלה ותצא מרכבה ממצרים בשש מאות כסף וסוס בחמשים ומאה: (יז) ולא ירבה לו נשים. אלא י"ח שמצינו שהיו לדוד שש נשים ונאמר לו (שמואל ב יב) ואם מעט ואוסיפה לך כהנה וכהנה: וכסף וזהב לא ירבה לו מאד. (סנהדרין כא) אלא כדי ליתן לאכסניא (ס"א לאספניא): (יח) והיה כשבתו. אם עשה כן כדאי הוא שתתקיים מלכותו: את משנה התורה. (סנהדרין שם) שתי ספרי תורות אחת שהיא מונחת בבית גנזיו ואחת שנכנסת ויוצאת עמו. ואנקלוס תרגם פתשגן שהוא נוטה לשון שנון ודבור: (יט) דברי התורה. כמשמעו: (כ) ולבלתי סור מן המצוה. אפילו מצוה קלה של נביא: למען יאריך ימים. מכלל הן אתה שומע לאו וכן מצינו בשאול שאמר לו שמואל (שמואל א י) שבעת ימים תוחל עד בואי אליך להעלות עולות וכתיב (שמואל א יג) ויוחל שבעת ימים ולא שמר הבטחתו לשמור כל היום ולא הספיק להעלות העולה עד שבא שמואל ואמר לו נסכלת לא שמרת וגו' ועתה ממלכתך לא תקום (שם) הא למדת שבשביל מצוה קלה של נביא נענש:

7. רמב"ם הל' מלכים פי"א

א המלך המשיח עתיד לעמוד ולהחזיר מלכות דוד ליושנה לממשלה הראשונה. ובונה המקדש ומקבץ נדחי ישראל. וחוזרין כל המשפטים בימיו כשהיו מקודם. מקריבין קרבנות. ועושין שמטין ויובלות ככל מצותה האמורה בתורה. וכל מי שאינו מאמין בו. או מי שאינו מחכה לביאתו. לא בשאר נביאים בלבד הוא כופר. אלא בתורה ובמשה רבינו. שהרי התורה העידה עליו שנאמר ושב ה' אלהיך את שבותך ורחמך ושב וקבצך וגו' אם יהיה נדחך בקצה השמים וגו' והביאך ה'. ואלו הדברים המפורשים בתורה הם כוללים כל הדברים שנאמרו על ידי כל הנביאים • • •

• • • ג *ואל יעלה על דעתך שהמלך המשיח צריך לעשות אותות ומופתים ומחדש דברים בעולם או מחיה מתים וכיוצא בדברים אלו. אין הדבר כך. שהרי רבי עקיבא חכם גדול מחכמי משנה היה. והוא היה נושא כליו של בן כוזיבא המלך. והוא היה אומר עליו שהוא המלך המשיח. ודימה הוא וכל חכמי דורו שהוא המלך המשיח. עד שנהרג בעונות. כיון שנהרג נודע להם שאינו. ולא שאלו ממנו חכמים לא אות ולא מופת. ועיקר הדברים ככה הן. שהתורה הזאת חוקיה ומשפטיה לעולם ולעולמי עולמים. ואין מוסיפין עליהן ולא גורעין מהן:

ט. אורו של משיח כשזורח בלב, הוא מלמד לכבד את הבריות כולם והיה ביום ההוא שורש ישי אשר עומד לנס עמים אליו גויים ידרשו והיתה מנוחתו כבודו).

8. אור החיים דברים טו

כִּי יִהְיֶה בְךָ אֶבְיוֹן וְגוֹ'. אוֹמְרוֹ בְּךָ, אוּלַי שֶׁנִּתְכַּוֵּן לִרְמֹז מַאֲמָרָם ז"ל (ב"ב י.) שֶׁאָמְרוּ כִּי טַעַם שֶׁבּוֹחֵר ה' [illegible] לָאָדָם בָּעוה"ז בְּיִסּוּרֵי הֶעָנִי [illegible] כְּדֵי שֶׁבְּאֶמְצָעוּתוֹ יִזְכֶּה חֲבֵרוֹ הַמְפַרְנְסוֹ, וְהוּא מַה שֶּׁרָמַז בְּמַאֲמַר בְּךָ אֶבְיוֹן פֵּרוּשׁ בְּסִבָּתְךָ בָּא לוֹ [illegible] הַגָּדוֹל, וְאוֹמְרוֹ מֵאַחַד אַחֶיךָ, פֵּרוּשׁ לֹא [illegible] בִּרְאוֹתוֹ אֶבְיוֹן שֶׁהוּא פָּחוּת דַּע שֶׁהוּא מֵהַמְיֻחָדִים שֶׁבְּאַחֶיךָ וְאֵין הוֹכָחָה מֵהֶעָנִי הֱיוֹתוֹ שְׁפַל אַחִים, וְטַעַם שֶׁסִּדֵּר הַדְּרָגוֹת אֵלּוּ מֵאַחַד אַחֶיךָ בְּאַרְצְךָ, הֲגַם שֶׁרַבּוֹתֵינוּ ז"ל אָמְרוּ (ב"מ עא.) שֶׁבָּא לוֹ [illegible]יךָ וַעֲנִיֵּי עִירְךָ וְגוֹ':

ספר דברים יז [illegible]

ונראה פשוט דהפסוק "לבלתי רום לבבו מאחיו ולבלתי סור מן המצוה ימין ושמאל" קאי לפרש הטעמים על שני הדברים: — (א) שאסור למלך להרבות כסף וזהב (ב) ולכתוב "לו את משנה (התורה הזאת"). ועל זה אמר: "לבלתי רום לבבו" — דמשום הכי לא ירבה לו כסף וזהב, "ולבלתי סור מן המצוה" — משום הכי "וכתב לו (את משנה התורה" ³). וכן תמצא ביהונתן על קרא ד"לא ירבה כסף", נקיט טעמא דלא ירום לבבו ⁴.

כת

9. "בן איש חי" [illegible]

וכן משום דיליה רחמנא לא היתה בזמנה אלא רק [illegible] להודיעם מה שראוי להיות במנהג העולם לכך לא [illegible] הפי"ת לומר לאליהו זכור לטוב שיודיעם [illegible] בלילו ע"י בת קול ורק כשהגיע זמן ילילתו [illegible] לא הודיעם ע"י בת קול שהוא יותר כבוד להם ומ"ש משפט רשעים בגיהנם י"ב חודש פירוש כיון דאפילו רשעים די להם בי"ב חודש א"כ אנחנו אם חטאנו [illegible] זה לפרוק כל מקום שהיינו רוצין ודאי די לנו לצער י"ב חדש לכפר עלינו:

מרן הראי"ה קוק

"אורות התחיה" נג

אחרי המגרעות הרבות, שאנו רואים בדרכי חיינו הכלליים בדורנו בכלל ובא"י בפרט, הננו מוכרחים להרגיש שאנו נולדים מחדש, מתחתית המדרגה הננו הולכים ונוצרים עוד הפעם כימים מקדם. כל הרכוש הרוחני של העבר הולך ונבלע לכאורה במקורו, ויוצא הוא בפנים חדשות, מקוטנות הרבה ברמותן, אבל רעננות ועלולות לצמיחה גדולה, מלאה חיים עזיזים, באיכותן. הננו קרואים לעולם חדש מלא זוהר עליון, לתקופה חדשה שתעלה בחסנה על כל התקופות גדולות־הערך שקדמו לה. מאמין הוא העם כולו, שאין גלות עוד אחרי הגאולה ההולכת ומתחלת שלפנינו. ואמונתו העמוקה הזאת היא בעצמה רז קיומו היא, סוד ד' נגלה במהלכו ההיסתורי, והמסורת העתיקה מעידה על אור נשמתו המכרת את עצמה ואת כל יחוסי מאורעותיה עד דור אחרון, דור צופה לישועה קרובה.

ההתגברות הרוחנית העליונה מחזקת את התכנים המעשיים ומגברת את ההתענינות בעולם ובחיים וכל אשר בם. רק בזמן החרבן, וקרוב לו, שהחיל הישראלי נעתק מאדמתו והוצרך להכיר את תעודתו רק במעמדו הרוחני המופשט, הושרשה ביחידים הדרכה לפרישות מחיי שעה בשביל חיי עולם, וגם ע"ז יצאה מחאה שמימית. אבל כאשר הגיע התור של בנין האומה בארצה, והצורך המעשי של הסדורים המדיניים והחברתיים נעשה חלק מתכנית פעלי הכלל, הרי הם הם גופי תורה, וכל מה שיתרחבו הגורמים המעשיים ויתבססו יותר יפעל הרוח המלא הדושה וחיי אמת על העולם ועל החיים, ואור ישראל יאיר פני תבל בכליל יפעתו.

www.meirtv.co.il ערוץ מאיר - הערוץ שלי ליהדות